

UZASADNIENIE

W dniu 8 kwietnia 2016 r. do Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. wpłynął wniosek R. K. (1) o zasądzenie odszkodowania za niezasadny pobyt w Areszcie Śledczym, koszty zastępstwa procesowego poniesione w trakcie pobytu w areszcie śledczym, koszty dojazdów na terminy rozpraw, koszty amortyzacji i zadośćuczynienie za „straty moralne”. Wniosek ten został doprecyzowany przez pełnomocnika R. K. (1) pismem z dnia 9 maja 2016 r. A. A. N. w imieniu wnioskodawcy wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz R. K. (1) kwoty 166.467,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wydania orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia, oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Na żądaną kwotę składało się zadośćuczynienie w wysokości 54.333,00 zł i odszkodowanie w kwocie 112.134,00 zł. Na rozprawie pełnomocnik dodatkowo sprecyzował wniosek, wskazał, że roszczenie o zadośćuczynienie i odszkodowanie jest oparte na art. 552 a kpk w brzmieniu obowiązującym od 01.07.2015 do 14.04.2016 r. w związku z poniesioną szkodą i doznaną krzywdą wynikłe z wykonywania wobec wnioskodawcy środka przymusu w postaci tymczasowego aresztowania.

Dowód: wnioski k. 5, 170-173, 210 w zw.z 210

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26.09.2008 r. prokurator Prokuratury Okręowej w G. wydał zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej - R. K. (1).

Dowód : odpis zarządzenia k- 9-10 w zw. z k- 244

W dniu 30 września 2008 r. o godz. 12:15 funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w G. zatrzymali R. K. (1) na podstawie w/w zarządzenia prokuratora. R. K. nie żądał kontaktu z lekarzem, zażądał powiadomienia swojego brata - K. K., podając jego numer telefonu.

Dowód : odpis protokołu zatrzymania k- 11-12 w zw.z k- 244

R. K. złożył zażalenie na zatrzymanie . Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. uznał zatrzymanie za zasadne i prawidłowe .

Dowód : odpis zażalenia k- 13 w zw.z k- 244

odpis postanowienia sądu k- 23 w zw.z k- 244

W dniu 01.10.2008 r. przedstawiono R. K. zarzut ,że wspólnie i w porozumieniu R. M., D. S., K. G. i Z. K., w ramach firmy (...) R. M. (2) z siedzibą w G. (...)doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że w firmach (...) Sp. z o.o. w G., E. D. (...)V. w N. (Holandia) i (...) Sp. z o.o. w W. złożył zamówienia na towar w postaci ryb i serów o łącznej wartości 860.533,05 zł, posługując się danymi D. B., wraz z K. G. (2), a następnie towar odebrano i nie uiszczono za niego zapłaty.

Dowód: odpis postanowienia o przedstawieniu zarzutu k- 14-15 w zw.z k- 244

W chwili zatrzymania R. K. (1) był rozwiedziony , ale mieszkał dalej z byłą żoną i dziećmi , z dziećmi utrzymywał kontakt , relacje były właściwe . Był zobowiązany do płacenia alimentów w wysokości 900 zł miesięcznie na dwoje dzieci. Upřednio przebywał on już w zakładzie karnym , gdzie odbywał karę pozbawienia wolności .

Podczas pierwszego przesłuchania podejrzany został pouczone o przysługujących mu uprawnieniach i obowiązkach na nim ciążących, otrzymał również ww. pouczenie na piśmie, co potwierdził własnoręcznym podpisem. Nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że zna R. M. od wielu lat, jednakże w 1995 r. ich kontakt rozluźnił się. Ponownie spotkali się w 2003-2004 r., kontakty te były regularne do marca 2005 r. Pod koniec 2006 r. R. M.

poinformował R. K., że zamierza otworzyć firmę zajmującą się handlem rybami. W 2008 r. R. M. zaproponował wnioskodawcy współpracę, do której w konsekwencji nigdy nie doszło, gdyż R. M. przestał kontaktować się z R. K.. Przesłuchiwany stwierdził, że nie zna osób o przytoczonych w zarzucie nazwiskach ani firm w nim wymienionych, jedynie K. G. jest znajomym ze studiów, z którym nie ma on żadnych kontaktów. Zna język angielski w stopniu podstawowym, celem porozumienia się, i nie zawierał żadnych umów z kontrahentami w imieniu firmy (...).

Dowód: odpis protokołów przesłuchania R. K. (1) k. 16 - 18 , 19 -20 , 34-37 w zw.z k- 244

Teczka osobowa część B w zw.z k- 244

Postanowieniem z dnia 02.10. 2008 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. w sprawie VII Kp 514/08 zastosował wobec R. K. tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy (zostało utrzymane w mocy przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp.), które następnie zostało przedłużone postanowieniem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie II Kp 264/08 na kolejne 3 miesiące, tj. do dnia 30 marca 2016 r. (również to postanowienie utrzymano w mocy).

Dowód: odpis postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec R. K. k. 21 - 22 , 30-31 w zw.z k- 244

odpis postanowienia o przedłużeniu tymczasowego aresztowania wobec R. K. k. 38-39 , 42-46 w zw.z k- 244

Zeznania R. K. k- 210-212 częściowo

Teczka osobowa część A w zw. z k- 244

Cały okres tymczasowego aresztowania wnioskodawca spędził w areszcie śledczym w G.(...), był przetrzucany z celi do celi. Siedział z inną osobą lub osobami w celi. Pierwsze dwa tygodnie siedział sam w celi . Nikt mu nie dokuczał ,żadne ekstremalne sytuacje nie miały miejsca. Pobyt w areszcie nie wpłynął na stan zdrowia wnioskodawcy. Pobyt w areszcie był dla niego stresujący. Dzieci widziały jego zatrzymanie, musiał on im tłumaczyć po wyjściu z aresztu , co się stało.

Dowód : Zeznania R. K. k- 210-212 częściowo

Jak wynika z teczki osobowej wnioskodawcy część B z zakładu karnego dwukrotnie były z R. K. przeprowadzane rozmowy w trakcie jego pobytu w areszcie śledczym- w grudniu 2008 i 18.02.2009 celem oceny jego samopoczucia . Podczas rozmów był on w dobrym nastroju. W celi nie miał sytuacji konfliktowych , odpowiadał mu dobór współosadzonych. Był w dobrej kondycji psychicznej. Nie wnosił uwag do warunków panujących w areszcie. Prośb i skarg nie zgłaszał.

Dowód : teczka osobowa część B w zw.z k- 244

Na wniosek obrońcy podejrzanego R. K. prokurator Prokuratury Okręgowej w G.wydał w dniu 12.03.2009 r. postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania i zastosowaniu w jego miejsce poręczenia majątkowego , dozoru policji i zakazu opuszczania kraju. R. K. (1) został zwolniony z zakładu karnego w dniu 12.03.2009 r.

Dowód: odpis wniosku obrońcy k- 47 w zw.z k- 244

odpis postanowienia k. 48 – 49, 50-51 w zw.z k- 244

odpis nakazu zwolnienia k- 53 w zw.z k- 244

odpis zawiadomienia o zwolnieniu k- 54 w zw.z k- 244

Sprawa oznaczona sygnaturą II K 32/12 wpłynęła do Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. W dniu 17 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. wydał wyrok w sprawie II K 32/12 uniewinniający R. K. (1) od zarzucanego mu czynu. Wyrok uprawomocnił się co do R. K. w dniu 10.03.2016 r.

Dowód: odpis wyroku wydanego w sprawie II K 32/12 z uzasadnieniem k. 57 – 62 , 63-106 w zw. z. k- 244

odpis zarządzenia wykonania kary co do R. K. k. 169 w zw.z k- 244

Sąd zważył, co następuje:

Sąd częściowo dał wiarę **zeczaniom R. K.** z rozprawy . Sąd pozytywnie ustosunkował się do tej części zeznań, w której R. K. wskazywał na fakt zastosowania w stosunku do niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i na warunki wykonywania tego aresztu , okoliczności z tym związane . Zeznania w tej części zostały uznane za wiarygodne, gdyż zostały potwierdzone dokumentacją w postaci : protokołu zatrzymania, protokołu z posiedzenia w sprawie zastosowania tymczasowego aresztowania, postanowień o zastosowaniu i przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania , akt osobowych z zakładu karnego .Treść zeznań wnioskodawcy co do warunków , w jakich przebywał on w areszcie śledczym, jest zgodna z tym , co odnotowano w teczce osobowej część B. Sąd zgodził się z twierdzeniem wnioskodawcy ,że z pewnością pobyt w areszcie i nagłe okoliczności zatrzymania były dla niego stresem . Jednakże jak sam on przyznał , nie wpłynęło to na jego stan zdrowia. Poza stresem wnioskodawca nie pamiętał swojego samopoczucia w areszcie , z te czki osobowej część B wynika jednakże ,że było ono dobre.

Natomiast sąd nie dał wiary zeznaniom R. K. w części dotyczącej pracy , którą miałby on wykonywać przed osadzeniem w areszcie śledczym oraz odnośnie dochodów , które miałby z tego tytułu osiągać. Sąd zważył na to ,że twierdzenia wnioskodawcy w tym zakresie pozostały gołosłowne. Wnioskodawca opisywał rodzaj pracy , którą miał wykonywać , opisywał swoich współpracowników , partnerów , kontrahentów , jednakże na potwierdzenie swoich słów nie przedstawił żadnych umów , kontraktów , pisemnych zamówień, faktur . Jak oświadczył przed sądem nie posiada on PIT-ów , bo nie składał oświadczeń podatkowych , nie miał zarejestrowanej żadnej działalności w żadnej formie . W takiej sytuacji jego oświadczenie ,że prowadzona przez niego działalność miałby być prowadzona legalnie, sąd uznał za niewiarygodne, gdyż w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego nie jest to możliwe. W Polsce prowadzenie działalności gospodarczej w jakiegokolwiek formie musi być zarejestrowane , a podatnik musi rozliczać się w jakiegokolwiek formie z Urzędem Skarbowym. Tymczasem w żaden sposób wnioskodawca nie wykazał , by prowadził legalną działalność gospodarczą ,z której osiągałby legalne dochody.

Wnioskodawca wskazywał w toku sprawy na dokumenty , które miałby złożyć do akt sprawy II K 32/12 w toku jej trwania (jakie - określił to na k- 210 naszych akt). Sąd dokonał przeglądu akt sprawy II K 32/12 , które obecnie są w Sądzie Apelacyjnym w Szczecinie celem rozpoznania apelacji (zobacz k- 232 i 231 verte) i ustalił, iż w aktach tych znajduje się pismo datowane na dzień 30.07.2009 r., czyli na czas już po opuszczeniu aresztu śledczego przez wnioskodawcę , zobacz k- 233-235. Z pisma tego nie wynika ani to , by wnioskodawca prowadził legalną działalność gospodarczą , ani tym bardziej wysokość dochodów , które miałby osiągać. Pomijając już to , że nie dotyczy ono okresu objętego badaniem w sprawie.

Odnośnie zeznań świadka K. K. – w ocenie sądu być może było i tak jak zeznał świadek ,że przed osadzeniem w areszcie R. K. powodziło się dobrze , że miał on pieniądze , że brat mu pieniądze pożyczał. Jednakże zeznania świadka nie zmieniają faktu ,że nadal brak jest potwierdzenia ,że działalność , którą miałby prowadzić R. K. była legalna i że uzyskiwał on z niej legalne dochody. Tylko takie dochody mogłyby stanowić podstawę do obliczenia odszkodowania w postaci poniesionych strat i utraconych korzyści. To ,że być może R. K. dysponował pieniędzmi nie wskazuje jeszcze na źródło ich pochodzenia ani tym bardziej na ich wysokość.

Mając to na uwadze sąd uznał ,że wnioskodawca nie wykazał faktu ,aby przed osadzeniem w areszcie osiągał określone dochody i tym samym że po osadzeniu w areszcie je utracił.

Pełnomocnik i wnioskodawca cofnęli w toku sprawy wnioski o przesłuchanie świadków A. P. i D. G..

Wniosek R. K. wpłynął do tutejszego Sądu w dniu 08.04.2016 r. (data nadania pocztowego to 07.04.2016 r.) , zatem przed wejściem w życie ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2016.437), tzw. nowelizacji kwietniowej . Jest to o tyle istotne, że ustawa z dnia 11

marca 2016 r., o której mowa powyżej, uchyliła art. 552a kpk od dnia jej wejścia w życie, tj. od 15 kwietnia 2016 r. W tej sytuacji należało odnieść się do art. 25 ust. 3 ustawy – nowelizacji kwietniowej, który stanowi, że postępowania wymienione w działach XI i XII – a rozpoznawany wniosek dotyczy właśnie postępowania uregulowanego w dziale XII kpk – wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się do ich zakończenia według przepisów dotychczasowych. Niewątpliwie niniejsze postępowanie zostało wszczęte przed wejściem w życie nowelizacji, tj. w dniu 07.04.2016 r. i nie zakończyło się przed wejściem w życie wskazanej nowelizacji, dlatego też do rozpoznania wniosku R. K. należało zastosować przepisy obowiązujące przed dniem 15 kwietnia 2016 r. Oznacza to, że właściwą podstawą prawną roszczenia wnioskodawcy stanowi art. 552a § 1 kpk w brzmieniu z okresu od 01.07.2015 do 14.04.2016 r.

Zgodnie z regulacją art. 552a § 1 kpk – w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r. – w razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia wobec niego postępowania w wypadkach innych niż określone w art. 552 § 1-3, oskarżonemu przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonywania wobec niego w tym postępowaniu środków przymusu, o których mowa w dziale VI. Art. 555 kpk stanowi regułę, że roszczenie wnioskodawcy przedawnia się po upływie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dającego podstawę do odszkodowania i zadośćuczynienia. Wyrok uniewinniający R. K. uprawomocnił się w dniu 10 marca 2016 r. Oznacza to, że wniosek został złożony przez osobę uprawnioną z zachowaniem terminu przewidzianego przez przepisy.

Sąd uwzględnił wniosek R. K. w zakresie żądania zadośćuczynienia za krzywdę co do zasady, zaś co do wysokości uznał go za zasadny w części. Roszczenie wnioskodawcy w zakresie odszkodowania sąd uznał za nieuzasadnione w całości.

Jeżeli chodzi o zadośćuczynienie to przesłanki do jego zasądzenia wskazane są w art. 552a par. 1 kpk w brzmieniu obowiązującym między 01.07.2015 a 14.04.2016r. W przepisie tym chodzi o sytuację, gdy w toku postępowania karnego zastosowano środek przymusu i był on wykonany wobec oskarżonego, a oskarżony został uniewinniony w pierwszej lub drugiej instancji (albo umorzono postępowanie). Należy zgodzić się z poglądem wyrażonym przez SA w K. w wyroku z dnia 3 lipca 2015 r., sygn. akt II Aka 220/15 (LEX nr 1809496), że „treść art. 552a § 1 k.p.k. wskazuje, że w zasadzie jedyną przesłanką warunkującą o odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za zatrzymanie (ale także za inne środki przymusu) jest istnienie prawomocnego wyroku uniewinniającego oskarżonego lub umarzającego postępowanie. W tym miejscu należy też od razu zaznaczyć, że jest to odpowiedzialność niejako automatyczna, gdyż ustawodawca nie przewidział żadnych okoliczności, które w przypadku wydania wskazanego rozstrzygnięcia tę odpowiedzialność by ograniczały lub wyłączały. Zatem jedyną okolicznością jaką należy badać przy rozstrzygnięciu wniosków o zasądzenie odszkodowania lub zadośćuczynienia za stosowanie środków przymusu z działu VI kodeksu postępowania karnego jest ustalenie, czy wobec oskarżonego względem którego stosowano środki przymusu z działu VI zapadł wyrok uniewinniający lub umarzający postępowanie”. W niniejszej sprawie miało miejsce tymczasowe aresztowanie R. K. oraz zapadł wobec niego prawomocny wyrok uniewinniający, a zatem zaistniały przesłanki, by móc przyznać R. K. zadośćuczynienie.

Wnioskodawca niewątpliwie poniósł krzywdę wynikłą z wykonywania wobec niego w postępowaniu karnym tymczasowego aresztowania. Krzywda ta do tej pory nie została zrekompensowana.

Sąd podkreśla, że suma zasądzona jako zadośćuczynienie nie ma na celu usunięcia szkody niemajątkowej, a jedynie ma stanowić swoistą rekompensatę dla pokrzywdzonego zatrzymaniem i osadzeniem w areszcie śledczym, łagodzącą jego cierpienia. Celem zadośćuczynienia jest pomoc pokrzywdzonemu w zatarciu lub chociaż złagodzeniu odczucia krzywdy oraz odzyskaniu równowagi psychicznej, zatem zadośćuczynienie – wobec niewymierności szkody niemajątkowej – ma zrównoważyć negatywne przeżycia pokrzywdzonego, co nakłada obowiązek ustalenia zakresu tych negatywnych przeżyć w konkretnym przypadku. Zadośćuczynienie jest bowiem sposobem na naprawienie krzywdy, ujmowanej jako „cierpienie fizyczne (ból lub inne dolegliwości) oraz cierpienie psychiczne (negatywne uczucia przeżywane w związku z cierpieniem fizycznym) lub następstwa uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia w postaci np. wyłączenia z normalnego, dotychczasowego życia. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień” (wyrok SA w Katowicach z 5 lutego 2013 r., sygn. akt V ACa 715/12, LEX nr 1286528).

Zgodnie z regulacją art. 558 kpk – w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r. - w sprawie niniejszej przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się tylko w kwestiach nieuregulowanych w niniejszym kodeksie. Z tego powodu sąd, orzekając o zadośćuczynieniu, stosował normę z art. 445 § 1 kc, w myśl którego w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Definicję pojęcia „odpowiedniej sumy” skonkretyzowało orzecznictwo sądowe, które wskazało, że „zasadniczym kryterium decydującym o wysokości należnego zadośćuczynienia jest przede wszystkim rozmiar (zakres) doznanej przez pokrzywdzonego szkody, a niewymierny charakter takiej krzywdy sprawia, że ocena w tej mierze winna być dokonywana na podstawie całokształtu okoliczności sprawy. O wysokości zadośćuczynienia decyduje zatem sąd po szczegółowym zbadaniu wszystkich okoliczności sprawy, kierując się podstawową zasadą, że przyznane zadośćuczynienie powinno przedstawiać realną wartość dla pokrzywdzonego” (wyrok SA w Łodzi z dnia 19 lutego 2013 r., sygn. akt I ACA 1144/12, LEX nr 1311978). Praktyka orzecznicza wskazuje na elementy, które winny być brane przez sąd przy określaniu wysokości „odpowiedniej sumy”. I tak „określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich zachodzących okoliczności danego przypadku. Tymi okolicznościami są, między innymi, nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, stan ogólny poszkodowanego i jego trwale następstwa. Poza tym, dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia będzie mieć znaczenie wiek poszkodowanego, jego zawód, stosunki majątkowe stron, zachowanie się i postawa osoby odpowiedzialnej. Wszystkie te okoliczności muszą być analizowane indywidualnie w związku z osobą poszkodowanego” (wyrok SA w Katowicach z dnia 30 stycznia 2012 r., sygn. akt I ACA 917/12, LEX nr 1271838). Dodatkowo istotne znaczenie ma cel i charakter zadośćuczynienia. „Podstawowe znaczenie musi mieć rozmiar doznanej krzywdy, o którym decydują przede wszystkim takie czynniki, jak rodzaj uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia, ich nieodwracalny charakter polegający zwłaszcza na kalectwie, długotrwałość i przebieg procesu leczenia, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i długotrwałość, wiek poszkodowanego i jego szanse na przyszłość oraz poczucie nieprzydatności społecznej” (wyrok SA w Katowicach z dnia 10 stycznia 2013 r., sygn. akt I ACA 640/12, LEX nr 1280120). Należy zauważyć, że „pojęcie "odpowiedniej sumy", choć ma charakter niedookreślony, to musi ono mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że "wartość odpowiednia" to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa” (wyrok SA w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACA 1029/12, LEX nr 1264381). Co istotne „okres izolowania osoby pozbawionej wolności od społeczeństwa w miarę rozciągania się w czasie w naturalny sposób wzmaga poczucie krzywdy. Stąd przy dłuższym pozbawieniu wolności nie można ograniczać się do ustalenia wartości pieniężnej zadośćuczynienia za jeden dzień pozbawienia wolności i mechanicznego pomnożenia takiej kwoty przez ilość dni niesłusznej izolacji, gdyż ustalone w ten sposób zadośćuczynienie nie może być uznane za odpowiednie do krzywdy wyrządzonej pozbawionemu wolności (wyrok SN z dnia 20 października 2011 r., sygn. akt IV KK 137/11, Prokuratura i Prawo - 2012/4/20).

W ocenie Sądu w stanie faktycznym niniejszej sprawy „sumą odpowiednią” w rozumieniu art. 445 § 1 kc jest kwota 27.500,00 zł. Określając wysokość zadośćuczynienia sąd wziął pod uwagę długość przebywania R. K. w warunkach izolacji (areszt trwał 5 miesięcy i 13 dni) i okoliczności, do jakich doszło do zatrzymania (na oczach i w obecności dzieci) oraz związany z tym poziom stresu. Niemniej należy podkreślić, że wnioskodawca nie doznał żadnych cierpień fizycznych ani trwałych cierpień psychicznych. Nadto nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż nie był to pierwszy pobyt R. K. w warunkach izolacji – został on wcześniej skazany m.in. na karę pozbawienia wolności, którą odbył w zakładzie karnym .Nie można zatem uznać, że realia polskiego więziennictwa były dla R. K. szokiem i doświadczeniem zupełnie nowym.

Nie było również mowy o tym, że musiał obawiać się o najbliższych – był rozwiedziony, nie sprawował bezpośredniej opieki nad dwójką dzieci (posiadał obowiązek alimentacyjny), nadto jedno z dzieci było w wieku nastoletnim, drugie w roku zatrzymania miało osiągnąć pełnoletniość. Wnioskodawca podnosił, że bardzo przeżywał brak kontaktów i rozłąkę z rodziną. Faktem jest, że osadzony nie miał zakazu korespondencji czy widzeń z bliskimi, po prostu nie korzystał ze swoich uprawnień. Całkowita izolacja od rodziny była decyzją wyłącznie R. K.. Zresztą sam wnioskodawca nie wypiera się tego wskazując, iż nie pisał do dzieci, bo myślał, że wyjdzie za kilka dni. Powyższe twierdzenie jedynie

utrwała pogląd sądu o samodzielnej decyzji wnioskodawcy, gdyż brał on udział w obu posiedzeniach dotyczących tymczasowego aresztowania orzeczonego wobec niego, zatem miał świadomość, że nie opuści zakładu karnego tak szybko, jak przypuszczał. Wówczas mógł kierować korespondencją do rodziny lub zwrócić się o zgodę na otrzymanie paczki, jednak nie skorzystał ze swoich uprawnień.

Należy podkreślić, że w niniejszej sprawie nie wystąpiły okoliczności egzoneracyjne wymienione w art. 553 kpk.

Mając na uwadze powyżej przedstawione argumenty sąd uznał, że zadośćuczynienie w kwocie 27.500,00 zł (przeciętnie 5.000 zł za cały miesiąc) jest sumą odpowiednią (pkt I wyroku). Kwota zadośćuczynienia powinna bowiem stanowić realną wartość nabywczą i za taką należy uznać zasądzoną kwotę.

Powyzsza kwota uwzględnia wszystkie aspekty zatrzymania i osadzenia wnioskodawcy w areszcie śledczym , a także uwzględnia realia społeczne. Z kompensacyjnego charakteru zadośćuczynienia wynika obowiązek jego orzeczenia w realnej, odczuwalnej wysokości, przy uwzględnieniu rozsądnych granic, dostosowanych do aktualnych stosunków majątkowych w społeczeństwie. Nie może być rażąco wygórowane lub rażąco niskie. Jest uzależnione od całokształtu okoliczności zaistniałych w konkretnym przypadku. W ocenie sądu zadośćuczynienie w zasądzonej wysokości spełnia wszystkie te kryteria. Sąd wyraża przekonanie, że kwota 27.500,00 zł uwzględnia faktycznie doznane przez poszkodowanego krzywdy wynikające z kilkumiesięcznej izolacji od bliskich (w tym od dwójki dzieci) , ograniczenia swobody poruszania się oraz wszelkiego rodzaju innych uszczerbków dla codziennych warunków bytowych, jakie są konsekwencją przebywania w areszcie śledczym . Dlatego w pozostałym zakresie sąd wnioski o zadośćuczynienie oddalił uznał bowiem, że w żadnej mierze wnioskodawca nie udowodnił, by doznana krzywda, której zadośćuczynienia żądał, była tak znaczna, by zasadnym było zasądzenie kwoty wyżej od tej zasądzonej przez sąd .

Odsetki ustawowe należą się od zasądzonej kwoty od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, gdyż „dopiero prawomocne orzeczenie sądowe określa wymaganą sumę odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie lub tymczasowe aresztowanie. Skarb Państwa od tej pory dopiero, w wypadku opóźnień z zapłatą należności, ponosi odsetki za zwłokę” (wyrok SA w Łodzi z dnia 12 marca 2013 r., sygn. akt II Aka 301/12), stąd orzeczono jak w punkcie I sentencji.

Ponieważ wnioskodawca w ocenie sądu nie udowodnił w niniejszym postępowaniu zaistnienia żadnej szkody wynikłej z wykonania tymczasowego aresztowania , stąd jego wniosek w tym zakresie został oddalony w całości (pkt II wyroku). Wnioskodawca wnosił w tym względzie w pkt 5 wniosku (k- 172-173) o kwoty: 45.275 zł (straty) i 49.998 zł (utracone korzyści). Wskazywane przez wnioskodawcę straty i utracone korzyści sąd uznał za okoliczności nieudowodnione. Ponieważ nie wykazano istnienia szkody , nie mogło zostać przyznane odszkodowanie. Sąd nie stwierdził różnicy między stanem majątkowym wnioskodawcy, jaki wystąpiłby, gdyby nie zastosowano tymczasowego aresztowania , a stanem majątkowym, jaki zaistniał w rzeczywistości. Nie wykazano żadnej szkody w sferze majątkowej. Sąd oceniając powyższe miał na uwadze ,że ustawodawca przyjął zasadę pełnego odszkodowania w ujęciu zgodnym z zasadą prawa cywilnego określoną w art. 361 par. 2 kc, który stanowi, że naprawienie szkody obejmuje straty , który poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Nawiązując do powyższego podać należy, że wnioskodawca nie wykazał , by poniósł jakiegokolwiek straty związane ze swoim tymczasowym aresztowaniem . Podobnie sąd ocenił sytuację związaną z „korzyściami, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono”. W tym drugim względzie wnioskodawca również nie wykazał, by miał faktycznie stracić możliwość rzekomego zarobku .

Z uwagi na niewykazanie szkody, nie można było przyznać wnioskodawcy odszkodowania. Z powodu braku jakiegokolwiek dowodu na prowadzenie przez R. K. działalności gospodarczej, sąd nie miał możliwości stwierdzenia różnicy między stanem majątkowym wnioskodawcy przed, w czasie i po zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania. Działalność poszkodowanego, jak sam wskazuje, nie mogła być zarejestrowana z powodu obciążeń komorniczych, zatem nie ma dowodów na jej faktyczne prowadzenie. Nie można więc stwierdzić zaistnienia szkody w sferze majątkowej wnioskodawcy, gdyż nie ma na to wiarygodnych dla sądu dowodów.

Jeżeli chodzi o roszczenia wnioskodawcy wskazane w pkt 2 , 3, 4 na k- 171-172 naszych akt , to chodzi tu o kwoty z tytułów , które należą do kosztów procesu , co reguluje art. 632 pkt 2 kpk (w razie uniewinnienia oskarżonego koszty procesu ponosi Skarb Państwa) w zw.z art. 616 par. 1 pkt 2 kpk - do kosztów procesu należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy . Wnioskodawca w pkt 2 wniosku wskazał ,że żąda zwrotu kosztów dojazdu na rozprawy w sprawie II K 32/12 , w pkt 3 -zwrotu kosztów ustanowienia jednego obrońcy w sprawie II K 32/12 , w pkt 4 - zwrotu utraconego zarobku w związku z dojazdami na rozprawy do sądu w sprawie II K 32/12. Te wszystkie wskazane tytuły żądań stanowią wydatki , o których mowa w art. 616 par. 1 pkt 2 kpk i to stanowi prawną podstawę żądania ich zwrotu w przypadku uniewinnienia. Na pewno nie są to roszczenia za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonywania tymczasowego aresztowania , lecz są to roszczenia związane z toczeniem się sprawy II K 32/12 przed Sądem Okręgowym w Gorzowie Wlkp. Dlatego w tym zakresie winno być wydane rozstrzygnięcie w sprawie II K 32/12 przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. w ramach tego postępowania , a nie w postępowaniu o zadośćuczynienie i odszkodowanie , które jest postępowaniem zupełnie odrębnym i ma zupełnie inne przesłanki. Dlatego w postępowaniu II Ko 234/16 o zadośćuczynienie i odszkodowanie te roszczenia podlegały oddaleniu.

O kosztach postępowania sąd orzekł zgodnie z art. 554 § 4 kpk w zw.z par. 17 ust. 6, par. 20 rozporządzenia MS z dnia 22.10.2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów (...).